

Цигански демони и божества

Култът към планините

Илууд Триг

Съществуват значителни доказателства, че циганите са били последователи на култа към планините. От незапомнени времена хората са свързвали планините с божественото. Вярата в свещените планини, планините, от които Бог говори на хората, или че планините са обиталища на боговете са изключително разпространени в религиозните вярвания на почти всички народи. Ако вземем под внимание, че планините често са недостъпни, както и рядко населени, че образуват хоризонта между небето и земята, че са по-близо до слънцето, а също и по силата на височината си най-близо до небесните богове, не е изненадващо, че те са смятани за място с особена свръхестествена активност.

Циганите от Унгария и Румъния имат легенди, които обясняват произхода и природата на техните вярвания за планините. Тези приказки разказват, че преди сътворението на човека, Небето и Земята живели в мир и щастие като мъж и жена. Те имали петима сина: Царя на мъглата, Царя на Огъня, Царя на вятъра, Царя на луната и Царя на слънцето. Потомците им винаги се карали помежду си, нарушавайки покоя на сътворението. Небето и Земята се доближили, за да спрат синовете си и тяхната разрушителна сила. Това, обаче, ядосало много синовете им и те нападнали родителите си с надеждата да се освободят. Накрая успели да разделят родителите си, ала останало да изберат с ко-

го от двамата да живеят заанапред. Всички решили да останат с майка си Земя, но тя избрала да държи при себе си само Царя на мъглата и Царя на огъня. Техният баща Небе сграбчил останалите трима сина, отнасяйки ги със себе си. Те, обаче, не искали да тръгнат с него и сграбчили грехата на майка си, докато Небето ги теглело нагоре. От този ден, ако някой погледне планините по земята, ще види къде синовете са се опитвали да се хванат за майка си, Земята. Тя, обаче, за да е сигурна, че пакостливите ѝ синове няма да се върнат при нея, изпълнила тези места с всякакви видове демони и други духове и всички те останали там и до днес.

Циганите вярват, че всякакви хълмове и планини са пълни с множество особени свръхестествени същества. Вещици, вярват те, се събират там за специални случаи и наистина смятат планините за свой дом. Един великан, Съйолак, чието тяло цялото е покрито с косми, е почитан от вещиците, ала държан в плен от голяма жълта змия, която всяка година се увива около тялото на Съйолак и така го приковава към една скала за още дванадесет месеца. Ако той някога се освободи, вярват циганите, бързо и лесно ще разруши целия свят. Всички планини, защото са кухи, както вярват те, носят в себе си мъже и жени, превърнати в змии и гълъбици съответно, чия-

